

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Доброволен пенсионен фонд „Топлина”
31 декември 2020 г.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До Акционерите

на ПЕНСИОННО ОСИГУРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО „ТОПЛИНА“ АД

гр. София

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на **Доброволен Пенсионен Фонд „Топлина“** („Фондът“) съдържащ отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2020 г., отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2020 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда и управляващото го Пенсионно Осигурително Дружество „Топлина“ АД („Пенсионното дружество“) в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

„Инвестиции – оценяване по справедлива стойност“ - Виж пояснителни бележки 2.8., 2.16. и 4 към годишния финансов отчет

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Портфейлът на Фонда от Инвестиции във финансови активи, отчитани по ССПЗ, отразен в Отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица е в размер на 11 156 хил. лева, което представлява 91 % от общите активи на Фонда към 31 декември 2020 г. (10 312 хил. лева и 89 % от общите активи към 31 декември 2019 г.).</p> <p>Тези инвестиции се разглеждат като ключов фактор за определяне на резултатите от дейността на Фонда и за размера на нетните му активи.</p> <p>Определянето на справедливата стойност на финансовите активи се базира в по-голямата си част на пазарни данни, които са получени от различни публични източници или чрез прилагане на други оценъчни методи и техники. Повечето входящи данни за оценка се получават от борсови котировки на ликвиден и активен пазар. Когато обаче такива данни не са разполагаеми, Фонда използва различни предположения и приблизителни оценки за нуждите на оценъчни методи, които могат да съдържат определена степен на несигурност и субективизъм от страна на неговото ръководство.</p> <p>Оценяването на финансовите активи, отчитани по ССПЗ се извършва в съответствие с изискванията на пенсионното законодателство, вътрешните правила за дейността на Фонда и пенсионноосигурителното дружество, както и изискванията на МСФО 13 <i>Оценяване по справедлива стойност</i>.</p> <p>Поради горните обстоятелства, ние считаме, че определянето на справедливата стойност на финансовите активи, отчитани по ССПЗ е ключов одиторски въпрос.</p>	<p>По време на нашия одит одиторски ни процедури включиха, без да са ограничени до:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Преглед, проверка на документи и оценяване на адекватността на политиките, процедурите и свързаните с тях вътрешни контроли по процеса на определяне на справедливата стойност; - Анализи и други аналитични процедури във връзка със структурата и състава на портфейла от финансови активи, отчитани по ССПЗ, за да се оценят рисковете от съществени неправилни отчитания; - Проверка за адекватност и последователност на прилаганата от Фонда счетоводна политика във връзка с отчитането, класификацията и оценяването на финансовите активи, отчитани по ССПЗ с оглед на приложимите МСФО; - Получаване на потвърдително писмо от Банката-попечител и равнение на потвърдените финансови активи по тяхната номинална стойност и количество с отчитането им в счетоводните регистри на Фонда към 31 декември 2020 г.; - Съпоставяне на оценката на извадка от финансови активи, отчитани по ССПЗ и включени в портфейла на Фонда по тяхната справедлива стойност към 31 декември 2020 г. с използваните от Фонда публично достъпни пазарни източници и бюлетини; анализ и оценка с повишена критичност на допусканията и преценките на ръководството, използвани при оценъчните методи, в случаите когато липсва приложима борсова котировка за оценявания финансов актив; преизчисления на справедливата

стойност и на резултатите от извършените преоценки.

- Преглед и оценка на адекватността, пълнотата и уместността на оповестяванията във финансовия отчет, в т.ч. и на оповестяванията във връзка с финансовите активи, отчитани по ССПЗ, включително относно йерархията на справедливите стойности и движението им в рамките на йерархията през годината.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Управителният съвет на на Пенсионното дружество („Ръководството“) носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството на Пенсионното дружество носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството на Пенсионното дружество носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството на Пенсионното дружество не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на Пенсионното дружество на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Пенсионното дружество („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството на Пенсионното дружество.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на Пенсионното дружество на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление на Пенсионното дружество, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление на Пенсионното дружество, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.

- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Захарина Нексия“ ООД и „Ековис одит България“ ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. на ДПФ „Топлина“ („Фондът“) от Общото събрание на акционерите на ПЕНСИОННО ОСИГУРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО „Топлина“ АД („Пенсионното дружество“), проведено на 13.11.2020 г., за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 г. на Фонда представлява четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Захарина Нексия“ ООД и „Ековис одит България“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Пенсионното дружество, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо ДПФ „Топлина“ и Пенсионното дружество.

30 март 2021 година

„Захарина Нексия“ ООД

Одиторско дружество

Димитрина Захарина

Управител и

Регистриран одитор, отговорен за одита

гр. София 1309, бул. "К. Величков" № 157-159, ет.1, офис 3

„Ековис одит България“ ООД

Одиторско дружество

Георги Тренчев

Управител и

Регистриран одитор, отговорен за одита

София 1404, ул. "Твърдишки проход" № 23, ет. 3, офис 10

Съдържание:

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА	1
ОТЧЕТ ЗА НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА	2
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Организация и дейност.....	4
2. Основни елементи на счетоводната политика	5
2.1 База за изготвяне и представяне на финансовия отчет.....	5
2.2 Промени в счетоводната политика.....	7
2.3. Действащо предприятие.....	9
2.4 Функционална валута и валута на представяне	9
2.5. Сравнителна информация	10
2.6 Чуждестранна валута.....	10
2.7 Парични средства и парични еквиваленти	10
2.8 Финансови активи.....	11
2.9. Финансови пасиви	14
2.10. Инвестиционни имоти.....	14
2.11. Дългосрочни задължения към осигурените лица.....	15
2.12. Такси и удържки в полза на пенсионноосигурителното дружество	15
2.13. Данъчно облагане	15
2.14. Приходи от финансови активи	16
2.15. Разходи.....	16
2.16 Информация за справедлива стойност.....	16
3. Парични средства и парични еквиваленти	18
4. Инвестиции.....	18
5. Инвестиционни имоти	21
6. Вземания свързани с инвестиции	22
7. Други задължения.....	23
8. Такси и удържки за пенсионноосигурителното дружество	23
9. Приходи от лихви	23
10. Нетни приходи от преоценка на финансови активи	23
11. Свързани лица и сделки със свързани лица.....	23
12. Управление на риска	24
12.1. Кредитен риск	24
12.2. Пазарен риск.....	28
12.3. Ликвиден риск.....	30
12.4. Политически риск.....	31
12.5. Регулаторен риск.....	32
13. Условни активи и пасиви	32
14. Други законови оповестявания.....	32
15. Събития след края на отчетния период	32

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

	Пояснения	2020	2019
Увеличения			
Приходи от инвестиране на средствата на фонда			
Приходи от лихви	9	129	152
Нетни приходи от преоценка на финансови активи	10	176	356
Нетни приходи от инвестиционни имоти	5	65	44
Приходи от дивиденди		14	5
		<u>384</u>	<u>557</u>
Увеличения, произтичащи от осигурителна дейност			
Вноски за осигурени лица по сключени договори		907	843
Постъпили средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове		26	40
Общо увеличения		<u>1 317</u>	<u>1 440</u>
Намаления, произтичащи от осигурителна дейност			
Изплатени средства на осигурени лица и техни наследници		(572)	(604)
Преведени суми на лица, преминали в други пенсионни фондове		(50)	(81)
Такси и удръжки за пенсионноосигурителното дружество	8	(76)	(92)
Общо намаления		<u>(698)</u>	<u>(777)</u>
Увеличение на нетните активи за годината		<u>619</u>	<u>663</u>
Нетни активи в началото на годината		<u>11 586</u>	<u>10 923</u>
Нетни активи в края на годината		<u>12 205</u>	<u>11 586</u>

Този финансов отчет е одобрен от Управителен съвет на 26 март 2021 г.

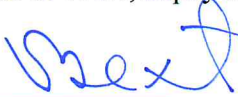

 Георги Личев
 Председател на УС

 Силвия Габровска
 Заместник-председател на УС

 Милка Василева - Спасова
 Главен счетоводител

Пояснителните приложения от стр. 4 до стр. 32 са неразделна част от този финансов отчет.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 30 март 2021 г.

 Димитрина Захаринаова
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 „ЗАХАРИНОВА НЕКСИА“ ООД

 Георги Тренчев
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 „ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ“ ООД

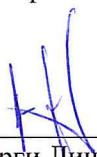

ОТЧЕТ ЗА НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

	Пояснения	2020	2019
Активи			
Парични средства и парични еквиваленти	3	341	557
Инвестиции	4	11 156	10 312
Инвестиционни имоти	5	742	722
Вземания свързани с инвестиции	6	6	15
Общо активи		12 245	11 606
Пасиви			
Задължения към ПОД	11	33	14
Други задължения	7	7	6
Общо пасиви		40	20
Нетни активи на разположение на осигурените лица		12 205	11 586

Този финансов отчет е одобрен от Управителен съвет на 26 март 2021 г.

 Георги Личев
 Председател на УС

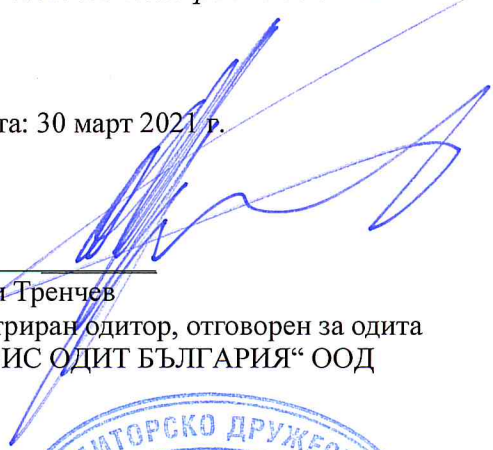

 Силвия Габровска
 Заместник-председател на УС

 Милка Василева - Спасова
 Главен счетоводител

Пояснителните приложения от стр. 4 до стр. 32 са неразделна част от този финансов отчет.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 30 март 2021 г.

 Димитрина Захарина
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 „ЗАХАРИНОВА НЕКСИА“ ООД

 Георги Тренчев
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 „ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ“ ООД

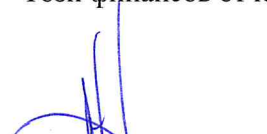

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления, свързани с осигурени лица	907	843
Плащания, свързани с осигурени лица	(572)	(604)
Платени такси на ПОД	(65)	(99)
Постъпления от възстановени такси от ПОД	9	34
Постъпления на средства за осигурени лица, прехвърлени от пенсионни фондове, управлявани от други ПОД	27	40
Плащания на средства за осигурени лица, прехвърлени към пенсионни фондове, управлявани от други ПОД	(50)	(81)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	<u>256</u>	<u>133</u>
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Получени лихви и дивиденди	152	185
Покупка на инвестиции	(951)	(2 795)
Продажба и намаление на инвестиции	284	2 672
Постъпления, свързани с инвестиционни имоти	55	59
Други плащания от инвестиционна дейност	(12)	(13)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	<u>(472)</u>	<u>108</u>
Нетна промяна на паричните средства и паричните еквиваленти	<u>(216)</u>	<u>241</u>
Парични средства и парични еквиваленти в началото на периода	<u>557</u>	<u>316</u>
Парични средства и парични еквиваленти в края на периода	<u>341</u>	<u>557</u>

Този финансов отчет е одобрен от Управителен съвет на 26 март 2021 г.

Георги Личев
Председател на УС

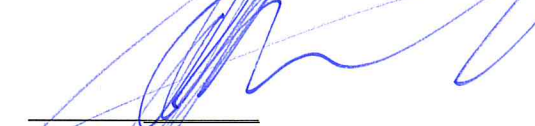

Силвия Габровска
Заместник-председател на УС

Милка Василева - Спасова
Главен счетоводител

Пояснителните приложения от стр.4 до стр. 32 са неразделна част от този финансов отчет.

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 30 март 2021 г.

Димитрина Захарина
Регистриран одитор, отговорен за одита
“ЗАХАРИНОВА НЕКСИА” ООД

Георги Тренчев
Регистриран одитор, отговорен за одита
„ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ“ ООД

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

1. Организация и дейност

Доброволен пенсионен фонд „Топлина“ (наричан по-долу за краткост Фондът или ДПФ „Топлина“) е регистриран с Решение №1 на СГС от 01.02.2007 г. по ф. д. 1524/2007 г. Седалището и адресът на управление на Фонда е гр. София, Индустриална зона „Орион“, ул. „3020“, № 34, ет. 8.

Съгласно Решение № 173 на Комисията за финансов надзор (наричана по-долу за краткост КФН или Комисията) от 26.01.2007 г. ДПФ „Топлина“ се управлява и представлява от Пенсионноосигурително дружество „Топлина“ АД (наричано по-долу за краткост Дружеството или ПОД „Топлина“ АД).

ПОД „Топлина“ АД е вписано в Регистъра за търговските дружества под № 108124, том 1457, стр. 125 по фирмено дело № 9984/2006 г., с решение № 1 от 08.09.2006 г. и решение № 2 от 27.09.2006 г. със записан предмет на дейност: Допълнително пенсионно осигуряване. Седалището и адресът на управление е гр. София, Индустриална зона „Орион“, ул. „3020“, № 34, ет. 8. За извършването на своята дейност ПОД „Топлина“ АД притежава лицензия № 02-ПОД/17.08.2006 г., издадена от КФН.

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване (ДДПО) в доброволен фонд обхваща лицата навършили 16 години. Всяко физическо лице може доброволно да се осигурява или да бъде осигурявано във Фонда въз основа на договор с Дружеството при условията и по реда на Част Втора от КСО.

ДДПО е дейност по набиране на доброволни пенсионноосигурителни вноски, тяхното управление и еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства преди и след настъпване на осигурителен случай, както и изплащане на допълнителни лични пенсии. Осъществява се чрез пенсионни схеми на капиталово покривен принцип на базата на дефинирани вноски. Осигурителните вноски за доброволно осигуряване могат да бъдат за сметка на самото лице и/или за сметка на неговия работодател и/или за сметка на друг осигурител.

За всяко лице се открива индивидуална партида, съгласно изискванията на КСО (Кодекса за социално осигуряване), която се води в левове и дялове. От 20-ти март 2007 г. ДПФ „Топлина“ въвежда стойност на един дял и ежедневна оценка на активите на Фонда. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда, изчислява се всеки работен ден и стойността му е валидна само за този ден. Стойността на един дял се изчислява като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден.

КФН упражнява превантивен и последващ контрол върху дейността на пенсионно осигурителните дружества и управляваните от тях фондове.

Фондът се управлява от ПОД „Топлина“ АД и се представлява от неговите Председател и Заместник-председател на Управителния съвет. Фондът няма служители.

Фондът е създаден за неопределен срок. Фондът не отговоря с активите си за задълженията и/или загубите на пенсионното дружество, което го управлява и представлява.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

Допълнителните пенсии са пожизнени и срочни, съгласно договорените условия в пенсионния договор. Осигуряването в ДПФ дава право на:

- Лична пенсия за старост – за определен срок;
- Лична пенсия за инвалидност – за определен срок;
- Наследствена пенсия - за определен срок:
  - а) на наследниците на осигурено лице или на пенсионер;
  - б) на ползващите лица.
- Еднократно или разсрочено плащане на натрупаните средства по индивидуалната партида или част от тях на осигуреното лице или еднократно или разсрочено изплащане на средства на:
  - а) наследниците на осигурено лице или на пенсионер;
  - б) ползващите лица.

Размерът на пенсиите, отпускани и изплащани от Фонда, се изчисляват на база:

- натрупаната сума по индивидуалната партида на осигуреното лице;
- избрания срок за получаване на пенсията;
- техническия лихвен процент и биометрични таблици, които се одобряват от заместник-председателя на КФН, ръководещ управление „Осигурителен надзор“.

Осигурителният договор се прекратява при следните случаи: смърт на осигуреното лице; когато осигуреното лице прехвърли цялата натрупана сума по неговата индивидуална партида в полза на трето лице или в друг пенсионен фонд; при изтегляне на цялата сума, натрупана по индивидуалната партида.

В КСО са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. Доходът, реализиран от инвестирането на средствата на Фонда, се разпределя по индивидуалните партиди на осигурените лица пропорционално на техния дял в масата на активите на Фонда, в съответствие с нормативните изисквания.

За осъществяване на дейността си и в съответствие с изискванията на КСО, ПОД „Топлина“ АД, управляващо ДПФ „Топлина“ сключва договор за попечителски услуги с банка-попечител, която съхранява всички активи на Фонда. Дружеството има сключени договори и с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, при управлението на активите на Фонда.

2. Основни елементи на счетоводната политика

2.1 База за изготвяне и представяне на финансовия отчет

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните счетоводни стандарти съгласно чл. 34, ал. 2, т. 3 от Закона за счетоводството (ЗСч). Съгласно т.8 от Допълнителни разпоредби на ЗСч, Международните счетоводни стандарти (МСС) са приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 и включват Международните счетоводни стандарти, Международните стандарти за финансово отчитане и свързаните с тях тълкувания, последващите изменения на тези стандарти и свързаните с тях тълкувания, издадени или приети от Съвета по международни счетоводни стандарти.

Финансовият отчет включва отчет за промените в нетните активи на осигурените лица, отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица, отчет за паричните потоци и пояснителни приложения към него.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

Този финансов отчет е изготвен при спазване на конвенцията за историческата цена, с изключение на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата (ССПЗ) и инвестиционните имоти, които са представени по справедлива стойност.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципа за действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството на пенсионното дружество е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността ръководството очаква, че независимо от реализираната загуба за периода в размер на 32 хил. лв. Фонда има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на настоящия финансов отчет.

В допълнение на това заключение, ръководството на пенсионноосигурителното дружество отчита, че влиянието на обявената в началото на 2020 г. пандемия от Covid-19 може да се обобщи в следното: увеличената безработица в резултат на наложените национални ограничителни мерки през значителна част от изминалата година доведе до първоначално редуциране на постъпления по индивидуалните партии на осигурените лица. Голямата волатилност на борсовите пазари в страната и чужбина доведе до реализиране на по-голям размер загуби от сделки или от оценяване по справедлива стойност на притежаваните финансови активи, при което Фонда не бе в състояние до края на отчетния период да компенсира това с пребалансиране на своя инвестиционен портфейл.

Що се отнася до имотния пазар в страната, същия успя да запази в значителна степен своите пазарни нива от предходни години, което успя да неутрализира възможния негативен пандемичен ефект върху инвестиционните имоти на Фонда.

Доколкото прогнозите за дейността на Фонда през 2021 г. са разработени по реалистичен сценарий, то очакванията на ръководството са обема на дейността на Фонда да се простира до голяма степен с настоящия брой осигурени лица, като при това положение ориентацията ще е към по-добро разпределение на инвестиционния портфейл с оглед на реализиране на по-добра доходност.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО изисква от ръководството да прави оценки, предвиждания и допускания/ предположения, които влияят на прилагането на счетоводните политики и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Въпреки, че тези оценки и предположения се базират на най-точната преценка на текущите събития от страна на ръководството, действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Приблизителните оценки и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана или проспективно – ако преразглеждането ѝ оказва влияние както върху текущия, така и върху бъдещи отчетни периоди.

Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценка на несигурността и критични допускания, при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху признатите суми във финансовия отчет, се съдържат в оповестителните бележки за оценка на справедливата стойност, инвестиционните имоти и оценяването на финансовите инструменти.

2.2 Промени в счетоводната политика

2.2.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2020 г.

Следните нови стандарти, както и изменения и разяснения към съществуващи стандарти, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС, са влезли в сила за текущия отчетен период:

Определение на бизнес (изменения на МСФО 3)

Измененията в Дефиницията на бизнес (Изменения на МСФО 3) са промени в допълнение А Дефинирани термини, указания за приложение и илюстративните примери на МСФО 3.

- Пояснява се, че за да се счита за бизнес, придобитият набор от дейности и активи трябва да включва най-малкото принос и съществен процес, който заедно допринася значително за способността за създаване на резултати;
- стесняват дефинициите на даден бизнес и на продукцията, като се съсредоточават върху стоките и услугите, предоставяни на клиентите, и като премахват позоваването на способността за намаляване на разходите;
- добавят се насоки и илюстративни примери, за да помогнете на субектите да преценят дали е придобит съществен процес;
- премахва се на оценката дали участниците на пазара са способни да заменят липсващите суровини или процеси и да продължат да произвеждат продукцията; и
- добавя се незадължителен тест за концентрация, който позволява опростена оценка дали придобитият набор от дейности и активи не е бизнес.

Определение на материал (изменения на МСС 1 и МСС 8)

Измененията в дефиницията на материал (изменения на МСС 1 и МСС 8) поясняват дефиницията на „материал“ и привеждат в съответствие определението, използвано в концептуалната рамка и стандартите.

Реформа на референтната лихва (изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7)

Измененията в реформата на референтната лихва (изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7) поясняват, че предприятията ще продължат да прилагат определени изисквания за отчитане на хеджирането, като приемат, че показателят за лихвен процент, върху който са хеджираните парични потоци и паричните потоци от инструмента за хеджиране са базирани, няма да се променят в резултат на реформата на референтната лихва.

Концесии под наем, свързани с Covid-19 (Изменение на МСФО 16)

Изменението предоставя на лизингополучателите освобождаване от преценка дали концесията за наем, свързана с COVID-19, е модификация на лизинга. Изменението предоставя на лизингополучателите освобождаване от преценка дали концесията за наем, свързана с COVID-19, е модификация на лизинга. В сила за периоди започващи на или след 1 юни 2020

Изменения на позоваванията на концептуалната рамка в МСФО

Измененията актуализират остаряла препратка към концептуалната рамка в МСФО 3, без да променят съществено изискванията в стандарта.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

2.2.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Към датата на съставяне на настоящия финансов отчет няма нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и/или разяснения, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила.

2.2.3. Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Ръководството на Фонда счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), но все още не са одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно, не са взети предвид при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила ще зависят от решенията за одобрение за прилагане на Европейската комисия.

Класификация на пасивите като текущи или нетекущи (изменения на МСС 1)

Измененията имат за цел да насърчат последователността в прилагането на изискванията, като помагат на компаниите да определят дали в отчета за финансовото състояние дълга и други задължения с несигурна дата на сетълмент трябва да бъдат класифицирани като текущи (дължими или потенциално дължими да бъдат уредени в рамките на една година) или нетекущи. В сила за периоди започващи на или след 1 януари 2022

МСФО 17 Застрахователни договори

МСФО 17 изисква застрахователните задължения да се оценяват по текуща стойност на изпълнение и осигурява по-еднакъв подход за измерване и представяне за всички застрахователни договори. Тези изисквания са предназначени да постигнат целта на последователно, базирано на принципа отчитане на застрахователните договори. МСФО 17 замества МСФО 4 Застрахователни договори към 1 януари 2021 г. Стандартът все още не е приет от ЕС. Този стандарт не е приложим за Фонда.

Имоти, машини и оборудване - Постъпления преди въвеждане в експлоатация (Изменения на МСС 16)

Измененията забраняват приспадането от цената на даден имот, машини и съоръжения всякакви постъпления от продажба на произведени артикули, докато се привежда този актив до мястото и условията, необходими за неговото функциониране по начина, предвиден от ръководството. Вместо това предприятието признава приходите от продажба на такива артикули и разходите за производството им, в печалбата или загубата. В сила за периоди започващи на или след 1 януари 2022

Обременителни договори - Разходи за изпълнение на договор (Изменения на МСС 37)

Измененията уточняват, че „разходите за изпълнение“ на договора включват „разходите, които са пряко свързани с договора“. Разходите, които са свързани директно с договора, могат да бъдат или допълнителни разходи за изпълнение на договора (примери за това са директен труд, материали) или разпределение на други разходи, които са свързани пряко с изпълнението на договори (пример може да бъде разпределянето на амортизационната такса за вещ, машини и оборудване, използвани за изпълнение на договора). В сила за периоди започващи на или след 1 януари 2022г.

Годишни подобрения на стандартите по МСФО 2018–2020

Правият промени в следните стандарти:

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

- МСФО 1 - Изменението позволява на дъщерно дружество, което прилага параграф D16 (а) от МСФО 1, да измерва кумулативните разлики в превода, като използва сумите, отчетени от неговия родител, въз основа на датата на преход на родителя към МСФО.
- МСФО 9 - Изменението пояснява кои такси включва предприятието, когато прилага теста „10 на сто“ в параграф В3.3.6 от МСФО 9 при преценка дали да отписва финансов пасив. Предприятието включва само такси, платени или получени между образуването (кредитополучателя) и заемодателя, включително таксите, платени или получени или от предприятието, или от кредитора от името на другата.
- МСФО 16 - Изменението на илюстративен пример 13, придружаващ МСФО 16, премахва от примера илюстрацията на възстановяването на подобренията на лизинговите задължения от лизингодателя, за да се предотврати евентуалното объркване във връзка с третирането на лизинговите стимули, които могат да възникнат поради начина, по който се илюстрират стимулите за лизинг в този пример.
- МСС 41 - Изменението премахва изискването в параграф 22 от МСС 41 за предприятията да изключват данъчните парични потоци при измерване на справедливата стойност на биологичен актив, използвайки техника на настояща стойност.

В сила за периоди започващи на или след 1 януари 2022

Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 Реформа на лихвените показатели - Фаза 2, в сила от 1 януари 2022 г., които все още не са приети от ЕС.

Изменения на МСФО 4 Застрахователни договори - отлагане на МСФО 9, в сила от 1 януари 2021 г., все още не са приети от ЕС.

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., но все още не е приет от ЕС.

Фондът очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да не окаже съществен ефект върху неговия финансов отчет в периода на първоначалното им прилагане.

2.3. Действащо предприятие

Финансовият отчет за периода, приключващ на 31 декември 2020 г., е изготвен на принципа на действащо предприятие, който предполага, че Фонда ще продължи дейността си в обозримо бъдеще. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Фонда, ръководството очаква, че Фонда има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

2.4 Функционална валута и валута на представяне

За Фонда функционална валута е националната валута на Република България – лев („лева“). Финансовият отчет е изготвен и представен в хиляди лева, включително сравнителната информация в него за 2019 г., освен ако не е посочено друго.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

2.5. Сравнителна информация

Фондът представя обичайно сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Представянето и класификацията на статиите във финансовите отчети се запазват през различните отчетни периоди, за да се осигури съпоставимост на сравнителната информация. Промяна на сравнителната информация във финансовите отчети се прави, ако е налице един от следните фактори:

- В резултат на настъпила значителна промяна в характера на дейността на Фонда или при преглед на финансовите отчети, Ръководството определи, че друго представяне или класификация ще бъдат по-подходящи;
- Даден МСФО изисква промяна в представянето;
- Корекция на грешка в предходен период;
- Промяна на счетоводната политика.

При наличие на някой от тези фактори, сравнителните данни за всеки от отчетните периоди се променят, за да се постигне съпоставимост на информацията.

2.6 Чуждестранна валута

Операциите в чуждестранна валута, т.е. операциите, деноминирани във валута различна от лева, който е функционалната валута на Фонда, се отчитат по обменния курс, валиден в деня на сделката. Валутно - курсовите разлики, възникнали при извършването на такива сделки и от преоценката на парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в резултата за периода. Паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута се преизчисляват във функционалната валута по обменния курс на БНБ към отчетната дата.

Паричните активи и пасиви, деноминирани във валута, са оценени в лева по официалния курс на БНБ както следва:

Валута	31-12-2020	31-12-2019
EUR*	1.95583	1.95583
USD	1.59386	1.74099

* фиксиран курс в съответствие със Закона за Българска Народна Банка

2.7 Парични средства и парични еквиваленти

За целите на финансовите отчети, Фондът отчита като парични средства налични суми в брой, както и сумите по разплащателни сметки в банки или по депозити с оригинален срок до три месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са леснообръщаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им. Като парични средства се представят и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за Фонда съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита.

2.8 Финансови активи

Класификация

Съгласно разпоредбите на Наредба 9 на КФН, фондът класифицира инвестициите си във финансови активи като такива, които се отчитат по справедлива стойност в печалбата и загубата. В случаите, когато финансов актив падежира, то тогава той се отчита като вземане и съответно се отчита като финансов актив по амортизируема стойност. Съгласно нормативната уредба Фондът не класифицира финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на уреждане на сделката, т.е. на датата на сепълмента.

Класификацията в зависимост от същността и целите на финансовите активи на Фонда, извършена при първоначалното преминаване към МСФО 9 и отразена в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица, включва следните категории финансови активи:

Кредити и вземания, отчитани по амортизирана стойност. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност финансовият актив трябва да поражда парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата" по неиздължената сума на главницата, т.е. плащанията трябва да са фиксирани или определяеми. Този категория активи обичайно не се търгува на активен пазар.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Тук се включват котираните капиталови и дългови инвестиции, представени от притежаваните от Фонда акции на български дружества и КИС, както и български и чуждестранни държавни ценни книжа и местни корпоративни облигации.

Тази категория финансови активи е най-съществена за Фонда. Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търговия и финансови активи, определени при първоначалното им признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или финансови активи, които задължително се изисква да бъдат оценявани по справедлива стойност. Финансовите активи се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел продажба или повторно придобиване в кратък срок. Финансови активи с парични потоци, които не представляват единствено плащания по главницата и лихвата, се класифицират и оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, независимо от бизнес модела. Независимо от критериите за дълговите инструменти, които следва да бъдат класифицирани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, дълговите инструменти могат да бъдат определени като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване, ако така се елиминира или се намалява съществено счетоводното несъответствие.

Признаване и оценяване

Кредити и вземания, отчитани по амортизирана стойност – първоначално Фонда ги признава по тяхната справедлива стойност, за която се приема цената на придобиване, към която се прибавят

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

или съответно приспадат разходите, пряко свързани със сделката по тяхното придобиване/възникване.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата – Фондът признава финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата на датата на уреждане, т.е. на датата на сегълмента. От тази дата Фонда отчита всички приходи и разходи, свързани с промяната на тяхната справедлива стойност в отчета за промените на нетните активи на разположение на осигурените лица.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване се отчитат по тяхната справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване без разходите по осъществяване на сделката. Разходите, които са пряко свързани със сделката по тяхното придобиване се признават директно в отчета за промените на нетните активи на разположение на осигурените лица, при възникването им.

Последващо оценяване

След първоначалното им признаване, **кредити и вземания** (които включват вземанията, свързани с инвестиции и другите текущи вземания на Фонда) се оценяват по амортизирана стойност като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на провизията за обезценка. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ефективния лихвен процент (ЕЛП). Амортизацията по ЕЛП се включва като финансов приход в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Загубите, възникващи от обезценка се признават като разходи за обезценка в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Краткосрочните вземания без определен лихвен процент или доход се оценяват по себестойност в момента на тяхното възникване. Краткосрочните вземания с определен лихвен процент или доход се оценяват по себестойност, увеличена с полагащата се съгласно договора натрупана лихва или доход.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата се оценяват последващо по тяхната справедлива стойност. Това се извършава по съответния ред и начин, определен в Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партии (Наредба №9 на КФН), както и при спазване на Закона за счетоводството и на МСФО, приети от ЕС.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им на активен пазар, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. Пазарът се счита за активен, ако сделките за този финансов актив се извършват с достатъчно честота и обем, така че да осигуряват непрекъсната ценова информация.

В случай, че такива котировки не съществуват за всички притежавани финансови активи, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда. Оценъчните методи при липса на активен пазар за съответния финансов актив представляват ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, като разчита възможно най-малко на специфични за Фонда оценки, както и включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

цената. Входящите данни при оценъчните техники представят пазарните очаквания и измервания за факторите за риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент.

Обезценка

Приемането на МСФО 9 промени счетоводното отчитане на загубите от обезценка за финансовите активи като замени подхода на начислените загуби на МСС 39 с ориентирания в по-голяма степен към бъдещето модел на очакваните кредитни загуби (очакваните кредитни загуби). МСФО 9 изисква от Фонда да признава провизия за очакваните кредитни загуби за всички финансови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Очакваните кредитни загуби се базират на разликата между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Фонда очаква да получи, дисконтирани с доближение до първоначалния ефективен лихвен процент.

Очакваните кредитни загуби се признават на два етапа. За кредитни експозиции, за които не е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, очакваните кредитни загуби се провизират за кредитни загуби, които възникват в резултат на събития по неизпълнение, които са възможни през следващите 12 месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, провизия за загуба се изисква по отношение на кредитните загуби, очаквани през оставащия срок на експозицията, независимо от момента на възникване на неизпълнението.

Фондът приема че кредитния риск се е повишил значително, когато договорните плащания, свързани с актива са просрочени с повече от 30 дни, освен ако Фонда не разполага с разумна и подкрепяща информация, която да показва друго.

По отношение на вземанията, свързани с инвестиции и другите текущи вземания Фонда прилага опростен подход за изчисление на очакваните кредитни загуби. Това означава, че не проследява промените в кредитния риск, а вместо това признава провизия за загуба въз основа на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата.

Значимите вземания се тестват за обезценка поотделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Загубата от обезценка на вземания се представя в отчета за промените на нетните активи на разположение на осигурените лица като разход за обезценка.

По отношение на паричните средства Фонда прилага общия подход, базиран на присъдени кредитни рейтинги на обслужващите го банки от международни кредитни агенции или БАКР.

По-голямата част от финансовите активи на Фонда се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата и изискванията за обезценка не се прилагат за тези финансови инструменти. Освен това, по-голяма част от финансовите активи по амортизируема стойност на Фонда (текущите вземания и парите и паричните средства) са краткосрочни, с добро кредитно качество. Съответно, очакваната кредитна загуба за тях е несъществена.

Фондът приема, че е налице неизпълнение на условията за даден финансов актив, когато забавянето на договорените парични потоци е над 90 дни, освен ако не разполага с разумна и подкрепяща информация, която да докаже че по-голямо просрочие е по-подходящ критерий за неизпълнение.

Измерването на очакваната кредитна загуба е функция от вероятността за неизпълнение, загуба при неизпълнение и експозицията при неизпълнение. Оценката на вероятността за неизпълнение и загубата при неизпълнение се базира на исторически данни, коригирани с информация за бъдещо развитие.

Отписване

Финансов актив се отписва когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Фонда е поел задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което или (а) Фонда е прехвърлил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Фонда нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазил контрола върху него.

2.9. Финансови пасиви

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия.

Финансовите пасиви на Фонда включват основно краткосрочни задължения към пенсионноосигурителното дружество и други краткосрочни задължения.

Търговските и другите текущи задължения на Фонда се представят по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, прехвърлено или прекратено, или изтече.

2.10. Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е имот (земя, сграда, части от сграда или сграда в процес на изграждане), държан с цел отдаване под наем при условия на оперативен лизинг или за увеличаване на стойността на имота, или и за двете, в съответствие с МСС 40 Инвестиционни имоти.

Инвестиционните имоти се признават като актив само, когато е вероятно бъдещите икономически ползи, свързани с имота, да бъдат получени от Фонда и когато цената на придобиване може да бъде надеждно определена. Признаването се извършва обичайно от момента, в който всички ползи и рискове, свързани с актива са прехвърлени към Фонда.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, включително разходите по сделката. Текущите разходи, свързани с обслужването на актива не се включват в отчетната стойност на инвестиционния имот, а се отчитат като разходи в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти, се отчитат като се използва моделът на справедливата стойност. Справедливата стойност се определя от независими лицензирани оценители с квалификация и опит, подходящи за спецификата на оценяваните имоти, съгласно Закона за независимите оценители. Последващата оценка на инвестиционен имот по справедлива стойност се извършва от Фонда съгласно оценката на пазарната стойност на имота към последния работен ден на отчетния период. Инвестиционните имоти се преоценят на тримесечна база, съгласно нормативната уредба за дейността на пенсионните фондове, и се включват в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица по справедлива стойност. Промените в

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

справедливата стойност на инвестиционните имоти се представят в отчета за промените на нетните активи на разположение на осигурените лица, за отчетния период, в който възникват.

Фондът отписва инвестиционните си имоти при продажба или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не очакват никакви икономически приходи от тяхната продажба. Печалбите или загубите възникващи от изваждането им от употреба или продажбата им, се признават в отчета за промените в нетните активи на разположените на осигурените лица и се определят като разликата между приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Приходите от наеми от инвестиционни имоти се признават на линеен принцип в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица в периода, за който се отнасят, независимо от начина на плащане. Предплатените наеми се признават първоначално като получен аванс в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица и се включват в текущите приходи в периода, за който са предплатени.

2.11. Дългосрочни задължения към осигурените лица

Дългосрочните задължения към осигурените лица включват осигурителни вноски, след отчисляване на нормативно регламентирани такси и удържки и разпределения доход по партидите на осигурените лица. Постигнатата доходност от инвестирането на активите на ДПФ „Топлина“ за периода 31.12.2018 г. - 31.12.2020 г. на годишна база е 3,9%.

2.12. Такси и удържки в полза на пенсионноосигурителното дружество

За управлението на активите на ДПФ „Топлина“, пенсионноосигурителното дружество отчислява следните такси и удържки, регламентирани в КСО и определени в Правилника за организацията и дейността на ДПФ „Топлина“:

- еднократна встъпителна такса за откриване на индивидуална партида в размер от 1 до 10 лв.;
- такса от всяка осигурителна вноска, в размер от 2.5% до 4%. Таксата не се удържа върху прехвърлени средства от доброволен пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество или от една партида в друга на доброволния пенсионен фонд.;
- инвестиционна такса в размер на 10% от дохода, реализиран при инвестиране на средствата на фонда;
- такса в размер на 10%, но не повече от 20 лв. при всяко изтегляне на средства от индивидуалната партида преди придобиване право на лична пенсия за старост или инвалидност.

2.13. Данъчно облагане

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партиди на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за облагане на доходите на физически лица. Услугите по допълнително доброволно пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

Окончателен данък в размер на 10 % през 2020 г. се удържа при изтегляне на средства от партидите на осигурените лица, съгласно разпоредбите на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

2.14. Приходи от финансови активи

Основните приходи на Фонда са от инвестиции, включващи преоценка на ценни книжа, реализирани печалби или загуби от сделки с ценни книжа, лихви от банкови депозити и лихвоносни ценни книжа, получени дивиденди. Приходите от дивиденди се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица в момента на възникване на правото за получаване на дивиденда. Приходите от лихви се признават на принципа на текущо начисляване. Нетният резултат от разликите от промените в оценката на финансовите активи оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата се отчита като текущ приход или разход от преоценки. Разликата между преоценената стойност и продажната цена на финансовите активи оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата при сделки с тях се признават като текущи приходи или разходи от операции с инвестиции.

2.15. Разходи

Разходи се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица за периода, за който се отнасят.

2.16 Информация за справедлива стойност

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване на основен (или най-изгоден) пазар при текущи пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е продажна цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна или определена чрез друг метод за остойностяване.

Определяне на справедлива стойност, методи на остойностяване

Някои от активите и пасивите на Фонда се оценяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. За тези активи и пасиви, както и за активите и пасивите, за които се изисква оповестяване на оценената справедлива стойност Фондът оповестява нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

Йерархия на справедлива стойност

Входящите данни, използвани при оценката на справедливата стойност се класифицират в три нива, според това доколко са наблюдаеми:

- Ниво 1: Обявени (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви, до които предприятието може да има достъп към датата на оценяване.
- Ниво 2: Други хипотези освен включените в ниво 1 обявени цени за актив или пасив, които са наблюдаеми пряко или косвено.
- Ниво 3: Ненаблюдаеми хипотези за актив или пасив

Фондът приоритетно използва обявени цени на активен пазар за определяне на справедливата стойност на даден актив. Активен пазар е този, на който сделките за даден актив или пасив се

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

извършват с достатъчна честота и обем, така че се осигурява непрекъсната ценова информация. При малка или никаква активност на пазара или при невъзможност да се използват наблюдаеми данни се използват други методи за оценка, които да се базират колкото е възможно на наблюдаеми данни.

В процеса на определяне на справедливата стойност на активите и пасивите, Фондът използва пазарна информация, доколкото такава е налична. Където информация от ниво 1 в йерархията на справедливите стойности не е налична, Фондът прилага методи за остойностяване използващи максимално наблюдаеми данни и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите такива. Методите за остойностяване, използвани за оценяване на справедливата стойност, се прилагат последователно.

Следната таблица обобщава информация за активите, представени по справедлива стойност в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2020 г.:

2020	Справедлива стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата, в т.ч.				
<i>Държавни ценни книжа</i>	625	625	-	-
<i>Чуждестранни държавни ценни книжа</i>	2 212	2 212	-	-
<i>Корпоративни облигации</i>	1 142	1 142	-	-
<i>Акции и права</i>	4 137	4 124	-	13
<i>Акции и дялове на КИС</i>	3 040	3 040	-	-
<i>Инвестиционни имоти</i>	742	-	-	742
ОБЩО	11 898	11 143	-	755

Следната таблица обобщава информация за активите, представени по справедлива стойност в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2019 г.:

2019	Справедлива стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата, в т.ч.				
<i>Държавни ценни книжа</i>	626	626	-	-
<i>Чуждестранни държавни ценни книжа</i>	2 179	2 179	-	-
<i>Корпоративни облигации</i>	1 153	1 153	-	-
<i>Акции и права</i>	3 615	1 623	-	1 992
<i>Акции и дялове на КИС</i>	2 739	2 739	-	-
<i>Инвестиционни имоти</i>	722	-	-	722
ОБЩО	11 034	8 320	-	2 714

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

Описание на оценителските методи и значителните ненаблюдаеми входящи данни при оценяването на справедливите стойности на Ниво3 на финансовите активи, оценявани по ССПЗ

	Оценителски метод	Значителни ненаблюдавани входящи данни	Взаимовръзка между ненаблюдаемите входящи данни и справедливата стойност
Акции	Дисконтирани Парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент и очаквания темп на растеж	Увеличение на безрисковия лихвен процент ще доведе до по-ниска справедлива стойност. Увеличение на очаквания ръст ще доведе до по-висока справедлива стойност
Акции	Метод на нетната балансова стойност на активите	Нетнатна стойност на активите не е пазарна оценка на активите	Налице е значителна разлика между оценката на активите и пазарната стойност на оценяваните активи

При изготвянето на този финансов отчет, ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки. Приблизителните оценки и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава проспективно. Значимите преценки и предположения на ръководството при прилагането на счетоводната политика на Фонда, които оказват най-съществено влияние върху финансовия отчет, са свързани с определяне на справедливата стойност на финансовите активи, оценявани по ССПЗ и инвестиционните имоти.

3. Парични средства и парични еквиваленти

	31.12.2020	31.12.2019
Парични средства по банкови сметки	341	557
Общо:	341	557

4. Инвестиции

	31.12.2020	31.12.2019
<i>Финансови активи, отчитани по ССПЗ:</i>		
Държавни ценни книжа	625	626
Чуждестранни държавни ценни книжа	2 212	2 179
Корпоративни облигации	1 142	1 153
Акции и права	4 137	3 615
Акции и дялове на КИС	3 040	2 739
Общо:	11 156	10 312

Съгласно приложимата Наредба № 9 за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионните дружества и техните фондове, за определянето на справедливите стойности на ДЦК издадени от Република България се използват следните методи, в последователността:

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

1. Последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден (ден „Т“), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в бюлетина от ден „Т-2“
2. Ако не може да се определи цена по реда на т.1, последващата оценка се извършва по последна цена „купува“ за предходния работен ден (ден „Т“), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в бюлетина от ден „Т-2“.
3. При невъзможност да се приложат начините за оценка по т. 1 и 2 последващата оценка се извършва средна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар. Средната цена на емисия се формира като средноаритметична от цените „купува“ и „продава“, обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа, определена по начин, посочен в Правилата за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

Определянето на справедлива стойност на дългови ценни книжа, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена, последващата оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката.

Ако не може да се определи цена по описания по-горе ред, последващата оценка се извършва по последна цена „купува“ за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена, последващата оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката.

Определянето на справедлива стойност на акции, търгувани на регулиран пазар в държава членка, съответно на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, **които са включени в основен индекс** на съответния пазар, съгласно приложение № 2 на Наредба 9, се извършва по:

- а) цена на затваряне на този пазар за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация на финансови инструменти;
- б) последна цена „купува“ за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация на финансови инструменти, ако не може да се определи цена по буква „а“.

Основният индекс на Българската Фондова Борса е SOFIX.

Определянето на справедлива стойност на акции, търгувани на регулиран пазар в държава членка, съответно на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, **които не са включени в основен индекс** на съответния пазар, съгласно приложение № 2 на Наредба 9, се извършва по по-ниската цена от:

а) обявената на този пазар цена на затваряне за предходния работен ден, в случай че се осигурява непрекъсната ценова информация, от която са видни извършени сделки с достатъчна честота и обем за последните три последователни месеца преди текущия месец;

б) последна цена „купува“ за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация, в случай че се осигурява непрекъсната ценова

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

информация, от която са видни извършени сделки с достатъчна честота и обем за последните три последователни месеца преди текущия месец.

Последваща оценка на акции извън основен индекс е посочена в Правилата за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване.

За определяне на справедливите стойности на акции или дялове на предприятия за колективно инвестиране, учредени в страната, се използва последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 часа в деня на оценката.

Съответно за определяне на справедливите стойности на акции или дялове на предприятия за колективно инвестиране, учредени извън страната, се използва последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 ч. българско време в деня на оценката.

Основни източници на ценова информация за последваща оценка на финансовите активи на фонд за допълнително пенсионно осигуряване и пенсионноосигурителното дружество са банки-попечители и инвестиционни посредници – първични дилъри, бюлетини на регулираните пазари, електронни системи за ценова информация и други официални източници. В случаите когато не е налице пазарна цена, на основата на която да бъде извършена последваща оценка на даден актив, Фонда използва други методи за определяне на справедлива стойност, съгласно Наредба № 9 и приетите Правила за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и неговите фондове.

В стойността на инвестициите са включени начислени лихви, разпределени както следва:

	<u>31.12.2020</u>	<u>31.12.2019</u>
Държавни ценни книжа	3	5
Чуждестранни държавни ценни книжа	33	33
Корпоративни облигации	13	10
Общо:	<u>49</u>	<u>48</u>

Експозиции в държавни ценни книжа по държави, падеж, валута, номинална и справедлива стойност към 31.12.2020 г.:

Емисия	Държава	Падеж	Валута	Номинална стойност (в хил. лв.)	Справедлива стойност (в хил. лв.)
BG2040019213	Република България	21.06.2039	BGN	200	216
BG2040210218	Република България	29.09.2025	EUR	156	201
XS1382693452	Република България	21.03.2023	EUR	196	208
XS1428088626	Република Хърватска	20.03.2027	EUR	430	511
XS1420357318	Република Румъния	26.05.2028	EUR	391	445
XS1313004928	Република Румъния	29.10.2035	EUR	489	601
XS1768067297	Република Румъния	08.02.2030	EUR	587	655
Общо:				<u>2 449</u>	<u>2 837</u>

Експозиции в държавни ценни книжа по държави, падеж, валута, номинална и справедлива стойност към 31.12.2019 г.:

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

Емисия	Държава	Падеж	Валута	Номинална стойност (в хил. лв.)	Справедлива стойност (в хил. лв.)
BG2040019213	Република България	21.06.2039	BGN	200	205
BG2040210218	Република България	29.09.2025	EUR	156	211
XS1382693452	Република България	21.03.2023	EUR	196	210
XS1428088626	Република Хърватска	20.03.2027	EUR	430	514
XS1420357318	Република Румъния	26.05.2028	EUR	391	447
XS1313004928	Република Румъния	29.10.2035	EUR	489	571
XS1768067297	Република Румъния	08.02.2030	EUR	587	647
Общо:				2 449	2 805

5. Инвестиционни имоти

Равнението на справедливата стойност на инвестиционните имоти е представено по-долу:

	31.12.2020	31.12.2019
Салдо към 1 януари	722	727
Преоценка	20	(5)
Салдо към 31 декември	742	722

Оценъчните техники, приложени при определянето справедливата стойност на инвестиционните имоти на Фонда съответстват на ниво 3 от въведената с МСФО 13 Йерархия на справедливите стойности по отношение на всички финансови и нефинансови активи и пасиви, попадащи в обхвата на стандарта. Справедливата стойност се определя на база изготвени оценки от независими оценители при претегляне на различните оценителски методи в зависимост от вероятността за сбъждане на заложените допускания при прилагане на въведената от МСФО 13 презумпция за определяне на справедливата стойност на база на пазарните очаквания за максимизиране на стойността на актива в зависимост от употребата му. Съответно основна тежест при оценката на по-долу изброените активи, поради тяхната същност се дава на метода на сравнителните продажби и приходния подход при определяне на справедливата стойност.

Описание на оценителските методи и ключовите входящи данни при оценката на инвестиционните имоти

Оценителски метод	Значителни ненаблюдавани входящи данни	Взаимовръзка между ненаблюдаемите входящи данни и справедливата стойност
Сравнителни продажби	Коефициент за офертност Коефициент за площ Коефициент за функционалност Коефициент за състояние Коефициент за пазарна реализация Коефициент за идеални части земя Коефициент за местоположение	При повишаване на коефициентите се повишава и пазарната стойност на имота
Приходен метод	Коефициент на функционалност Коефициент на местоположение Коефициент за състояние Коефициент за пазарна реализация	При повишаване на коефициентите се повишава и пазарната стойност на имота

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

Направената оценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност е повтаряема поради прилагането на модела на справедливата стойност по МСС 40. Тя се извършва към последната дата от всяко календарно тримесечие на годината.

Инвестиционните имоти към края на 2020 г., собственост на Фонда са:

- Магазин, находящ се в гр. София, р-н „Витоша”, придобит през отчетната 2011 г. и оценен по пазарна стойност към 31 декември 2020 г. на 249 хил. лв. (2019: 245 хил. лв.);
- Магазин, находящ се в гр. Сливен, придобит през отчетната 2011 г. и оценен по пазарна стойност към 31 декември 2020 г. на 330 хил. лв. (2019: 330 хил. лв.);
- Автосервиз, находящ се в гр. София, р-н „Овча купел”, придобит през отчетната 2014 г. при сделка по замяна срещу инвестиционен имот собственост на Фонда - Магазин, находящ се в гр. София, р-н „Надежда”. Оценената пазарна стойност на този имот към 31.12.2020 г. възлиза на 163 хил. лв. (2019: 147 хил. лв.).

Следните суми, свързани с инвестиционните имоти са представени в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица:

	<u>31.12.2020</u>	<u>31.12.2019</u>
Приходи от оценка по справедлива стойност	20	25
Разходи за обезценка	-	(30)
Приходи от наем	45	49
Общо:	<u>65</u>	<u>44</u>

Всички инвестиционни имоти се отдават под наем по договори за оперативен лизинг.

Очакваните минимални лизингови постъпления са представени както следва:

	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
31 декември 2020 г.	32	75	107
31 декември 2019 г.	46	121	167

6. Вземания свързани с инвестиции

	<u>31.12.2020</u>	<u>31.12.2019</u>
Просрочена лихва по облигация от „Булгарплод София” АД	-	6
Просрочена лихва по облигация от "Топлофинация Русе" АД	-	3
Просрочена лихва по облигация от "Авто Юнион" АД	2	2
Просрочена главница по облигация от "Авто Юнион" АД	4	4
Общо:	<u>6</u>	<u>15</u>

През отчетния период не са признати разходи за обезценка на посочените по-горе вземания след проведения индивидуален анализ на финансовото състояние на съответния облигационер и проведената комуникация с него.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

*В хиляди лева, освен ако не е указано друго***7. Други задължения**

Към 31.12.2019 г. и 31.12.2020 г. Фондът отчита задължения, свързани с инвестиции съответно в размер на 6 хил. лв. и 7 хил. лв., представляващи депозити по сключени наемни договори от Фонда в качеството му на лизингодател.

8. Такси и удържки за пенсионноосигурителното дружество

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Такса от осигурителни вноски	36	34
Инвестиционна такса	38	56
Встъпителна такса	<u>2</u>	<u>2</u>
Общо:	<u>76</u>	<u>92</u>

9. Приходи от лихви

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата	<u>129</u>	<u>152</u>
Общо	<u>129</u>	<u>152</u>

10. Нетни приходи от преценка на финансови активи

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Нетни приходи (разходи) от преценка на държавни ценни книжа	(1)	1
Нетни приходи (разходи) от преценка на чуждестранни държавни ценни книжа	32	213
Нетни приходи от преценка на корпоративни облигации	2	(17)
Нетни приходи (разходи) от преценка на акции и права	114	105
Нетни приходи от преценка на акции и дялове на КИС	<u>14</u>	<u>54</u>
Общо	<u>161</u>	<u>356</u>

11. Свързани лица и сделки със свързани лица

Лицата се считат за свързани, ако една от страните има възможност да упражнява контрол или значително влияние върху другата при взимането на финансови или оперативни решения, или са поставени под съвместен контрол от страна на трето лице.

Фондът счита за свързано лице Пенсионноосигурително дружество „Топлина“ АД, заедно с неговия ключов управленски персонал и дружествата, упражняващи контрол върху пенсионноосигурителното дружество.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

Балансите по сделки с Пенсионноосигурително дружество „Топлина“ АД и съответните разходи и приходи към 31 декември 2020 г. и 2019 г. са, както следва:

Сделки и салда	2020	2019
Такси и удържки за пенсионноосигурителното дружество, в т.ч.		
Удържки от осигурителни вноски	36	34
Инвестиционна такса	38	56
Встъпителна такса	2	2
Общо:	76	92
Задължения към пенсионноосигурителното дружество, в т.ч.		
Удържки от осигурителни вноски	3	2
Инвестиционна такса	30	12
Общо:	33	14

Освен описаните по-горе сделки, през 2019 г. и 2020 г. Фонда не е осъществявал сделки със свързани лица, извън тези, свързани с допълнителното пенсионно осигуряване на ключовия управленски персонал на пенсионното дружество.

12. Управление на риска

Финансовите ресурси, набрани във Фонда се управляват от ПОД Топлина съгласно утвърдената инвестиционна политика, правилата за управление на риска и изискванията на пенсионното законодателство. Притежаваните в портфейла на Фонда финансови инструменти определят неговото състояние и представяне. Основните рискове произтичащи от финансовите инструменти (парични средства, местни и чуждестранни дългови и капиталови финансови инструменти) могат да бъдат разделени на кредитен, пазарен и ликвиден.

12.1. Кредитен риск

Кредитният риск представлява вероятността от загуба поради невъзможност на контрагента да посрещне задълженията си в срок. Кредитният риск е свързан основно с портфейла от облигации на Фонда. ПОД „Топлина“ АД използва външни източници на информация за оценка на този риск - основно международно признати кредитни агенции (Moody's, S&P, Fitch Ratings, БАКР). В случаите когато дадена облигация няма присъден кредитен рейтинг, се извършва анализ на кредитоспособността на емитента.

През четвъртото тримесечие на 2020 г. общите индекси на международната конюнктура (глобалните PMI) продължиха да нарастват и да дават индикации за продължаващ процес на възстановяване на световната икономическа активност, въпреки значителното увеличение на заболяемостта от COVID-19 в някои от големите държави с развити пазари. Увеличението на глобалните PMI, което бе по-ясно изразено в сектора на промишлеността, се определяше от динамиката в големите държави с развиващи се пазари, където се наблюдаваше по-малко нарастване на заболяемостта, както и от процесите в САЩ, където конюнктурните индикатори продължиха да показват тенденция към увеличаване на икономическата активност, независимо от възобновяването на ограничителните мерки във връзка с резкия скок на случаите на COVID-19 в страната през периода. В еврозоната съставните PMI индекси се понижиха под границата от 50 пункта, което се дължеше главно на спада на икономическата активност в сектора на услугите, след като втората вълна на разпространение на вируса предизвика затягане на противоепидемичните мерки. Инфлацията в развитите икономики се стабилизира на равнища близо до нулата на годишна база, което отразяваше сравнително потиснатото потребление на

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

домакинствата в резултат на запазващата се висока несигурност относно перспективите за бъдещата им заетост, както и предприетите временни понижения на косвените данъци в някои държави. Низходящата инфлационна динамика, както и влошаващата се икономическа конюнктура в еврозоната през последните месеци на 2020 г. бяха сред основните съображения за решението на УС на ЕЦБ от декември да предприеме допълнителни стимулиращи мерки на паричната политика, целящи запазване на благоприятните условия на финансиране в икономиката. Федералният резерв в САЩ не предприе промени, но потвърди запазването на стимулиращата си парична политика за дълъг период от време.

Предвид продължаващото частично възстановяване на глобалната икономическа активност очакваме външното търсене на български стоки и услуги да забави темпа си на годишен спад през първото тримесечие на 2021 г. и да отчете растеж през второто тримесечие на годината. Тази прогноза е съставена на базата на допускането, че наложените през четвъртото тримесечие на 2020 г. ограничителни мерки в другите страни от ЕС и в България ще бъдат удължени до края на първото тримесечие на 2021 г. През периода януари – октомври 2020 г. бе отчетено значително понижение на общия излишък по текущата и капиталовата сметка на платежния баланс на страната спрямо съответния период на 2019 г. в резултат главно на същественото понижение на нетните приходи от туристически и транспортни услуги, които бяха сред най-засегнатите сектори от разпространението на COVID-19. Към края на първата половина на 2021 г. очакваме положителното салдо по текущата и капиталовата сметка да се повиши на годишна база спрямо края на 2020 г. главно поради прогнозираното увеличение на капиталовите трансфери към България по оперативни програми на ЕС за преодоляване на последиците от COVID-19. Депозитите на неправителствения сектор в банковата система продължиха да нарастват със сравнително високи темпове през периода септември – ноември 2020 г. в резултат както на поддържането на предпазни спестявания от икономическите агенти в условията на несигурна макроикономическа среда, предизвикана от пандемията, така и на продължаващото отлагане на потребление на някои стоки и услуги от страна на домакинствата и ограничената инвестиционна активност на фирмите. При кредита за нефинансовите предприятия и домакинствата се запази тенденцията към забавяне на годишния растеж под едновременното влияние на фактори от страна на търсенето и от страна на предлагането. През първата половина на 2021 г. очакваме темповете на растеж на депозитите да се запазят сравнително високи. Допълнително забавяне на растежа на кредита за нефинансовите предприятия и домакинствата може да се очаква от второто тримесечие на 2021 г., за което влияние ще окаже постепенното изтичане на удължените срокове по мораториума върху плащанията по банков кредити и допускането за изплащане на част от отсрочените кредити. С изтичането на удължения срок за отсрочване на задължения на клиентите на банките може да се очаква и увеличение на дела на необслужваните кредити в банковите портфейли, което вероятно ще повлияе за известно повишение на лихвените проценти по ново-отпуснатите кредити. През третото тримесечие на 2020 г. реалният БВП на България се повиши с 4.3% на верижна база, което се определяше от растежа на всички компоненти на вътрешното търсене, докато приносът на нетния износ бе силно отрицателен. Разхлабването на ограничителните мерки в другите страни от ЕС и в България, както и въведените целеви фискални мерки в подкрепа на уязвимите домакинства и фирми бяха сред основните фактори за верижния растеж на реалния БВП през третото тримесечие на годината. През този период се наблюдаваше подобрене на условията на пазара на труда спрямо второто тримесечие, като беше отчетено свиване на спада на заетостта на тримесечна база, понижение на равнището на безработицата, както и нарастване на номиналната компенсация на наетите. През четвъртото тримесечие краткосрочните конюнктурни индикатори дават сигнали за задържане на икономическата активност близо до равнището от предходното тримесечие. Основни фактори, които ще имат ограничаващо влияние върху динамиката на реалния БВП през последното тримесечие на 2020 г., са нарастването на броя на ново-заразените с COVID-19 в страната и повторното затягане на ограничителните мерки. При реализиране на допускането за удължаване на противоепидемичните мерки в България и в основните ни търговски партньори до края на първото тримесечие на 2021

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

г. очакваме плавно възстановяване на икономическата активност на верижна база, което да бъде по-изразено през второто тримесечие на годината. Годишната инфлация през ноември 2020 г. се забави значително спрямо края на 2019 г. и възлезе на 0.3%. За това допринесоха всички основни подгрупи стоки и услуги, като в най-голяма степен забавянето се дължеше на същественото понижение на цените на енергийните продукти в резултат на низходящата динамика на международната цена на петрола на годишна база. Базисната инфлация също се забави спрямо края на предходната година поради негативното въздействие на въведените ограничителни мерки върху вътрешното търсене.

През първото и второто тримесечие на 2021 г. очакваме плавно ускоряване на инфлацията, което отразява най-вече очакванията ни за възходяща динамика на международните цени на храните и петролните продукти през този период спрямо края на 2020 г. Очакваме базисната инфлация да остане близо до отчетената в края на 2020 г. най-вече поради допускането за удължаване на противоепидемичните мерки в страната до края на първото тримесечие на 2021 г., което ще продължи да ограничава крайните потребителски разходи на домакинствата, особено по линия на услугите.

Към 31.12.2020 г. дълговите ценни книжа представляват 32,50% от активите на Фонда или 3 979 хил. лв., като 5,11% са ДЦК издадени от Р. България или 625 хил. лв., 13,89% са ДЦК издадени от Р. Румъния или 1 701 хил. лв., 4,18 % са ДЦК издадени от Р. Хърватска или 511 хил. лв, 9,33% корпоративни облигации търгувани на „БФБ - София“ АД или 1 142 хил. лв.

12.1. Кредитен риск (продължение)**Инвестициите в ДЦК към 31 декември 2020 г. по емитент и кредитен рейтинг:**

Код на емисията (ISIN)	Емитент	Падеж на емисията	Стойност	Рейтинг	Рейтингова агенция
BG2040019213	Република България	21/06/2039	216	BBB	S&P
BG2040210218	Република България	29/09/2025	201	BBB	S&P
XS1382693452	Република България	21/03/2023	208	BBB	S&P
XS1428088626	Република Хърватия	20/03/2027	511	BBB-	S&P
XS1420357318	Република Румъния	26/05/2028	445	BBB-	S&P
XS1768067297	Република Румъния	08/02/2030	655	BBB-	S&P
XS1313004928	Република Румъния	29/10/2035	601	BBB-	S&P
Общо:			2 837		

Инвестициите на фонда в Държавен дълг, са в ДЦК на Република България, Република Румъния и Република Хърватия и са изложени на кредитният риск съответстващ на съответните страни, като за тях се прилага кредитният им рейтинг. Нивото на кредитният рейтинг на Република България е на ниво BBB, на Република Румъния и на Република Хърватия е на ниво BBB-. При прилагането на симулационен сценарий, при който икономическите показатели на Република България, Република Румъния и на Република Хърватия, като бюджетен дефицит, ръст на БВП, съотношение Дълг/БВП, размер на държавния дълг и др. се влошат, се прогнозира спад общо на инвестициите в такива ДЦК с 5%, стойността на активите би се намалила с 142 хил. лева или с 1,16% от активи на фонда.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

12.1. Кредитен риск (продължение)

Инвестиции в корпоративни облигации към 31 декември 2020 г.:

Код на емисията	Емитент	Падеж на емисията	Стойност	Приета за търговия на регулиран пазар	Обезпечение
BG2100012116	БУЛГАРПЛОД-СОФИЯ АД	06/06/2021	206	Да	застраховка, недвижими имоти и машини и съоръжения
BG2100006092	Астерион България АД	14/04/2024	54	Да	застраховка
BG2100005128	ТЕЦ Бобов Дол ЕАД	05/04/2022	195	Да	недвижими имоти и машини и съоръжения
BG2100020176	ТОПЛОФИКАЦИЯ ПЛЕВЕН ЕАД - 3	17/11/2022	139	Да	застраховка
BG2100010110	СТАРКОМ ХОЛДИНГ АД	15/04/2026	265	Да	Не
BG2100002141	ТОПЛОФИКАЦИЯ РУСЕ ЕАД	27/02/2022	201	Да	недвижими имоти и машини и съоръжения
BG2100025126	Авто Юнион АД	10/12/2022	82	Да	застраховка
Общо:			1 142		

Инвестициите на Фонда в корпоративни облигации са преимуществено в такива, които са обезпечени с недвижими имоти, машини, съоръжения, залог на вземания и застраховка за финансов риск. За обезпечените корпоративни облигации законодателството предвижда институцията Банка-довереник на облигационерите, която следи за финансовото състояние на емитента, размера и състоянието на обезпечението, както и дали емитентът спазва поетите при сключването на облигационния заем финансови съотношения. С цел наблюдение на кредитния риск на емитентите, регулярно се анализират техните публично достъпни счетоводни отчети, а за обезпечените облигации и периодичните доклади на Банката-довереник на облигационерите за финансовото състояние и състоянието на обезпечението.

Към 31 декември 2020 г. Фондът отчита вземания, свързани с инвестиции, подробно оповестени в бележка 6 по-горе. Финансовото състояние на длъжниците по облигационните емисии се анализира на база на техните публично достъпни финансови отчети, както и чрез допълнителна писмена комуникация и/или директни срещи с ръководствата на дружествата-емитенти с цел изясняване на перспективите пред тях и възможностите за погасяване на задълженията.

Към 31 декември 2020 г. в портфейла на ДПФ Топлина няма емисии обезпечени корпоративни облигации, които не са приети за търговия на регулиран пазар, общински облигации и депозити.

Банката-попечител на фонда, ТБ "Инвестбанк" АД, има присъден кредитен рейтинг „В-“, от БАКР от 19.11.2020 г с положителна перспектива. При нея се съхраняват паричните средства на фонда в общ размер на 341 хил. лева, за които също така съществува кредитен риск, който към края на

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

годината е оценен като несъществен. На база отчетите, публикувани от БНБ и докладите на рейтинговата агенция за банката, Фонда текущо следи за финансовото състояние на банката – попечител.

Количествено оповестяване по видове финансови активи и кредитен рейтинг към 31.12.2020 г.:

Финансов актив	BBB	BBB-	BB+	B-	Без рейтинг	Общо
ДЦК	625	-	-	-	-	625
Чуждестранни ДЦК	-	2 212	-	-	-	2 212
Корпоративни облигации	-	265	82	-	795	1 142
Разплащателни сметки	-	-	-	341	-	341
Общо	625	2 477	82	341	795	4 320

Излагането на фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на следните финансови активи:

Финансов актив	Балансова стойност 31.12.2020	Максимален риск (хил. лв.)	Балансова стойност 31.12.2019	Максимален риск (хил. лв.)
Парични средства и еквиваленти	341	341	557	557
Вземания	6	6	15	15
ДЦК	625	625	626	626
Чуждестранни ДЦК	2 212	2 212	2 179	2 179
Корпоративни облигации	1 142	1 142	1 153	1 153

Фондът не е използвал деривативи за управление на кредитния риск.

12.2. Пазарен риск

Основните компоненти на пазарния риск са лихвеният риск, валутният риск и ценовият риск. Лихвеният риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент влияещ върху стойността на този инструмент. Този риск е с най-голяма тежест в инвестиционния портфейл на Фонда, поради факта, че 32,50% от активите са в лихвоносни дългови ценни книжа с фиксиран купон. Няма дългови ценни книжа с плаващ купон. ДПФ „Топлина“ АД управлява този риск чрез прилагането на дюрационни лимити на портфейлно ниво. При евентуално повишение на лихвените нива със 100 базисни точки, негативният резултат за Фонда би бил 249 хил. лв. или 2,03% от активите на Фонда.

Валутният риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент деноминиран във валута различна от Лев и Евро поради изменение на курса на обмяна между тази валута и Лев/Евро. (В резултат на действащият в България Валутен борд, българският лев е фиксиран към еврото.) Към 31 декември 2020 няма инвестиции деноминирани в Щатски долари в активите на фонда.

Фондът не е сключвал хеджиращи сделки за управление на валутния риск.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

Структура на финансовите активи и пасиви по валути към 31 декември 2020 г.:

Активи	Лева	Евро	Общо
Парични средства	319	22	341
Държавни ценни книжа	216	409	625
Чуждестранни държавни ценни книжа	-	2 212	2 212
Корпоративни облигации	1 088	54	1 142
Акции и дялове	4 137	-	4 137
Колективни инвестиционни схеми	2 578	462	3 040
Вземания	6	-	6
Общо (хил. лв.)	8 344	3 159	11 503
Общо (в %)	72,54%	27,46%	100%
Пасиви	Лева	Евро	Общо
Нетекущи задължения към осигурени лица	12 205	-	12 205
Текущи задължения към ПОД	33	-	33
Други задължения	7	-	7
Общо (хил. лв.)	12 245	-	12 245
Общо (в %)	100%	-	100%

Структура на финансовите активи и пасиви по валути към 31 декември 2019 г.:

Активи	Лева	Евро	Общо
Парични средства	557	-	557
Държавни ценни книжа	205	421	626
Чуждестранни държавни ценни книжа	-	2 179	2 179
Корпоративни облигации	1 097	56	1 153
Акции и дялове	3 615	-	3 615
Колективни инвестиционни схеми	2 739	-	2 739
Вземания	15	-	15
Общо (хил. лв.)	8 228	2 656	10 884
Общо (в %)	75,60%	24,40%	100%
Пасиви	Лева	Евро	Общо
Нетекущи задължения към осигурени лица	11 586	-	11 586
Текущи задължения към ПОД	14	-	14
Други задължения	6	-	6
Общо (хил. лв.)	11 606	-	11 606
Общо (в %)	100%	-	100%

Ценовият риск е свързан с инвестициите в акции и отразява намаляване на стойността на инвестицията при неблагоприятни промени на пазарните цени. Към 31 декември 2020 г. инвестициите на Фонда в акции търгувани на БФБ София АД са в размер на 33,78 % или 4 137 хил.лв. от общите активи. В дялове на Колективни инвестиционни схеми - в размер на 24,83 % или 3 040 хил. лв. Провежданата от ДПФ „Топлина“ АД политика на управление на ценовия риск се основава на диверсификация на портфейлите от акции чрез прилагането на диверсификационни лимити. Също с цел повишаване на диверсификацията се предпочита не директното инвестиране в акции, а инвестирането в дялове на Колективни инвестиционни схеми. При извършването на симулационен анализ, като се приеме за реалистично промяна на стойността на директните инвестиции в акции на българския фондов пазар с 15%, то

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

финансовият резултат на Фонда би се променил с 621 хил. лв. Съответно промяна със 7.5% на стойността на инвестициите в Колективни инвестиционни схеми, би довела до промяна на финансовият резултат на фонда с 228 хил. лв.

12.3. Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът от загуби при наложителна продажба на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Вземайки в предвид характера на Фонда и натрупаната до момента историческа информация за входящите и изходящите парични потоци, Фондът не провежда активна политика за съответствие по матуритет на активите и пасивите. Въпреки това ДПФ „Топлина“ АД ежедневно следи за възникването на текущи задължения и прави прогноза на очакваните парични потоци. ДПФ „Топлина“ АД поддържа необходимите бързоликвидни активи за посрещането на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

Ръководството на пенсионното дружество извършва регулярен анализ на съответствието на активите и пасивите на Фонда и достатъчната наличност на ликвидни средства за посрещане на текущите плащания. В тази връзка на база на актюерски изчисления ръководството на ПОД Топлина АД очаква предстоящите плащания за следващите се 12 месеца да са в размер на 880 хил. лева, включително средствата на осигурените лица, които е възможно да бъдат прехвърлени към други пенсионни фондове.

Матуритетната структура по остатъчен срок на балансовата стойност на финансовите активи и пасиви е изготвена според очакванията за тяхното изплащане или възстановяване:

Към 31.12.2020	до 3 месеца	от 3 до 12 месеца	от 1 до 3 години	от 3 до 5 години	от 5 до 10 години	над 10 години	Неопределен падеж	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	-	-	341	341
Акции/КИС	-	-	-	-	-	-	7 177	7 177
Дългови инструменти	-	206	825	255	1 876	817	-	3 979
Текущи вземания	-	-	-	-	-	-	6	6
Общо активи	-	206	825	255	1 876	817	7 524	11 503
Нетни активи на разположение на осигурените лица	-	-	-	-	-	-	12 205	12 205
Задължения към ПОД	33	-	-	-	-	-	-	33
Задължения свързани с инвестиции	4	-	-	-	-	-	-	4
Други задължения	3	-	-	-	-	-	-	3
Общо пасиви и активи на разположение на осигурени лица	40	-	-	-	-	-	12 205	12 245

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

В хиляди лева, освен ако не е указано друго

Към 31.12.2019	до 3 месеца	от 3 до 12 месеца	от 1 до 3 години	от 3 до 5 години	от 5 до 10 години	над 10 години	Неопределен падеж	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	-	-	557	557
Акции/КИС	-	-	-	-	-	-	6 354	6 354
Дългови инструменти	-	-	830	267	1438	1 423	-	3 958
Текущи вземания	-	-	-	-	-	-	15	15
Общо активи	-	-	830	267	1438	1 423	6 926	10 884
Нетни активи на разположение на осигурените лица	-	-	-	-	-	-	11 586	11 586
Задължения към ПОД	14	-	-	-	-	-	-	14
Задължения свързани с инвестиции	3	-	-	-	-	-	-	3
Други задължения	3	-	-	-	-	-	-	3
Общо пасиви и активи на разположение на осигурени лица	20	-	-	-	-	-	11 586	11 606

Концентрация по сектори към 31 декември 2020 г.:

Сектор	Стойност на активите	Дял от общите активи
Държавно Управление	2 837	23,17%
Преработваща промишленост	1 087	8,88%
Енергетика	1 603	13,09%
Строителство и недвижими имоти	1 221	9,97%
Финанси	1 653	13,50%
Транспорт и пощенски услуги	457	3,73%
Финансова дейност КИС	3 040	24,83%
Други	6	0,05%
Разплащателни сметки	341	2,79%
Общо	12 245	100%

В сектор „Финансова дейност КИС“ са включени инвестиции в КИС и ценни книжа емитирани от холдинги. В сектор „Строителство и недвижими имоти“ са представени инвестициите на Фонда в инвестиционни имоти и акции на АДСИЦ. В сектор „Други“ са включени вземанията, както и инвестиции в акции на предприятия, опериращи в сектори като машиностроене, лека промишленост, фармацевтика и др.

12.4. Политически риск

Поради това, че Фондът осъществява дейност само в рамките на Република България, за него възниква концентрация от политически риск. Това е риск дължащ се на значими политически промени, оказващи влияние и съществена промяна в провежданите политики и реформи, които се отразяват негативно върху дейността му.

ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

*В хиляди лева, освен ако не е указано друго***12.5. Регулаторен риск**

Дейността на Фонда е обект на регулации, определени в КСО и поднормативните актове по неговото прилагане. Регулаторен риск възниква когато определени регулации и изисквания към инвестициите бъдат променени, а сроковете за привеждане на дейността в съответствие с новите изисквания са кратки. В този случай Фондът може да бъде принуден да продава активи при неблагоприятна конюнктура, ниска ликвидност, което ще доведе до продажби под справедливата стойност на актива.

Към 31 декември 2020 г. Фонда не притежава активи, които да не отговорят на нормативните изисквания към неговата инвестиционна дейност.

Инвестиционни инструменти	Дял от портфейла в % (към 31.12.2020г.) (Общо нетни активи)
Ценни книжа по чл.176 ал.1 т.1 от КСО	23.17%
Корпоративни и общински облигации	9.33%
Колективни инвестиционни схеми	24.83%
Акции на БФБ	33.78%
Инвестиционни имоти	6.06%
Вземания	0.05%
Разплащателна сметка	2.79%

13. Условни активи и пасиви

Към 31 декември 2020 г. и към 31 декември 2019 г. Фондът няма условни активи и пасиви, които да изискват допълнително оповестяване във финансовия отчет, както и няма предявени към него правни искове.

14. Други законови оповестявания

Одиторски дружества „Захаринова Нексия“ и „Ековис Одит България“ са назначени и извършват проверка и издават доклад за потвърждение, че годишните отчети за надзорни цели на ДПФ Топлина са съставени на базата на одитираните годишни финансови отчети на ДПФ Топлина, са изготвени в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 185, ал. 3 от КСО и информацията в тях е последователна във всички съществени аспекти.

15. Събития след края на отчетния период

След датата на съставяне на настоящият годишен финансов отчет за 2020 г. не са настъпили други съществени събития с коригиращ и/или некоригиращ характер, които следва да се отчетат или оповестят в него.